

der har direkte tilknytning hertil. Justitsministeriet vil i forbindelse med kommende forslag til ændringer af retsplejelovens straffeprocessuelle regler inddrage de øvrige spørgsmål, herunder om de såkaldte masteoplysninger.

6.2. Gældende ret vedrørende børnepornografi

6.2.1. I 1969 blev salg af pornografiske billeder, herunder også billeder af børn, afkriminaliseret, jf. lov nr. 224 af 4. juni 1969. Som en særlig beskyttelse af børn og unge opretholdtes dog som straffelovens § 234 et forbud mod at sælge utugtige billeder eller genstande til personer under 16 år.

6.2.2. Ved lov nr. 252 af 16. juni 1980 blev § 235 indsat i straffeloven. Det blev med denne bestemmelse gjort strafbart erhvervmæssigt at sælge eller på anden måde udbrede eller med forsæt hertil at fremstille eller skaffe sig utugtige fotografier, film eller lignende af børn. Strafferammen omfattede alene bødestraf.

Loven byggede på en udtalelse af 10. oktober 1979 fra Straffelovrådet, der bl.a. indeholdt en udførlig gennemgang af de synspunkter, der kunne tale for og imod en kriminalisering af udbredelse af børnepornografi.

På den ene side kunne det anføres, at en række bestemmelser i straffeloven allerede værnedes mod seksuelt misbrug af børn. Således ville optagelse af pornografiske billeder af børn kunne straffes efter § 232 om blufærdighedskrænkelser. Efter denne bestemmelse kan der idømmes fængsel indtil 4 år. Selve den seksuelle handling, som en optagelse angik, ville kunne straffes efter § 222 om samleje med børn under 15 år eller § 224 og § 225, jf. eventuelt tillige § 226, om anden kønslig omgængelse end samleje med børn under 15 år. Efter disse bestemmelser kan der idømmes fængsel indtil 6 år, og under visse skærpende omstændigheder fængsel indtil 10 år. Andre personer impliceret i optagelsen, f.eks. producenter og fotografer, ville kunne straffes efter reglerne om medvirken i straffelovens § 23.

På den anden side måtte det erkendes, at det i praksis kunne være forbundet med store bevismæssige vanskeligheder at gennemføre strafansvar efter de nævnte bestemmelser. Det kunne således være vanskeligt at skaffe oplysninger om de personer, der havde foretaget eller medvirket ved optagelsen af billederne, og om de nærmere omstændigheder i forbindelse med optagelsen. Billederne kunne således være optaget og produceret i udlandet, eller produktionen kunne være sket her i landet på grundlag af negativmateriale, der var optaget i udlandet eller eventuelt

her i landet af personer uden nærmere forbindelse med producenten.

Endvidere var det blevet hævdet, at den børnepornografi, som seksuelle afvigere var i besiddelse af, i et vist omfang kunne forebygge sædelighedsforbrydelser over for børn. Der var imidlertid ikke entydigt belæg for dette synspunkt.

Herudover blev der peget på risikoen for, at en legal omsætning af børnepornografi ville blive afløst af et sort marked, muligvis endog med en tendens til øget nyproduktion af børnepornografi.

Rådet ville efter en samlet vurdering ikke afvise, at det kunne være berettiget at lægge hovedvægten på hensynet til beskyttelse af børn mod misbrug i forbindelse med fotografiske optagelser, og man fandt derfor ikke grundlag for at udtale sig imod en kriminalisering, jf. nærmere Folketingstidende 1979-80 (2. samling), tillæg A, sp. 1780-88.

I lovforslagets bemærkninger (Folketingstidende 1979-80, tillæg A, sp. 1766) anførte Justitsministeriet, at der efter ministeriets opfattelse må lægges overvejende vægt på hensynet til at beskytte børn mod strafbare misbrug i forbindelse med optagelse af pornografiske billeder. Ministeriet fandt det derfor rigtigst, at udbredelsen af pornografiske billeder af børn forbydes.

Den gennemførte kriminalisering af børnepornografi angik som nævnt »utugtige fotografier, film eller lignende af børn«.

Om den nærmere afgrænsning af udtrykket »utugtige« henvises til Straffelovrådets udtalelse, a.st., sp. 1782-85. Herefter må billeder af børn i situationer, som efter deres karakter er omfattet af straffelovens §§ 222, 224 eller 225 (samleje eller anden kønslig omgængelse end samleje) umiddelbart anses for »utugtige«. Derimod vil ikke alle forhold, der omfattes af § 232 om blufærdighedskrænkelser, være omfattet af forbudet mod udbredelse af børnepornografi. Hovedvægten må lægges på, om billedet viser et barn, der deltager i kønsligt forhold, eller et barn, over for hvem der i øvrigt i forbindelse med optagelsen må antages at være foretaget en groft krænkende handling, f.eks. ved at anvende barnet som model for fotografering af kønsdele eller af seksuelt prægede berøringer. Almindelige nøgenbilleder af børn, eksempelvis under leg på stranden, falder derimod uden for det strafbare område.

For så vidt angår udtrykket »fotografier, film eller lignende« henvises til forarbejderne til bestemmelsen, herunder til Straffelovrådets udtalelse a.st. Heraf fremgår bl.a., at bestemmelsen ikke omfatter tegninger. Rådet anfører, at man herved også undgår de af-